MAANPUOLUSTUSKILTOJEN LIITTO RY
Döbelninkatu 2, 00260 HELSINKI
puh 040 554 8862
toiminnanjohtaja@mpkl.fi

28.11.2018

MAANPUOLUSTUSKILTOJEN LIITTO RY:N LAUSUNTO

Viite: Hallintovaliokunta perjantaina 30.11.2018 klo 11:15 / HE 179/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Maanpuolustuskiltojen liitto ry
Maanpuolustuskiltojen liitto ry (MPKL) on sukupuolesta, iästä ja asepalveluksen suorittamisesta riippumaton avoin koko kansan maanpuolustusjärjestö. Henkilöjäsenmäärältään MPKL on Suomen kolmanneksi suurin vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevä järjestö. Liitossa on 11 kiltapiiriä, 74 jäsenyhdistystä ja niissä 13.000 jäsentä. Liitto on Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) perustajajäsen ja jäsenenä Reserviläisurheiluliito ry:ssä (RESUL). Liiton jäsenyhdistysten jäsenissä on runsaasti ammuntaa harrastavia henkilöitä ja osa heistä on myös mukana sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa joko kouluttajana tai koulutettavana.
Maanpuolustuskiltojen liitto ry kiittää tilaisuudesta tulla kuulluksi viimeisimmän aselakiehdotuksen käsittelyssä ja arvostaa aikaisempaan ehdotukseen jo tehtyjä muutoksia reserviläisten ampumaharrastuksen mahdollistamiseksi jatkossakin.

Lausunnosta
Tässä lausunnossa MPKL keskittyy lakiesityksen vaikutuksiin liiton omiin jäsenkiltoihin ja niiden jäseniin. MPKL luottaa omien alojensa asiantuntijaorganisaatioiden kykyyn lausua puolestaan.
MPK:n sääntelyn muutoksista MPKL kuitenkin haluaa muistuttaa, että MPK:n toimintaan on yleisessä käytössä olevien ampumaratojen puutteessa kanavoitunut paljon erilaista ampumatoimintaa, jonka estämiselle tai hankaloittamiselle ei pitäisi olla kenelläkään tarvetta. Toiminta kuten esim. urheiluammunta on voinut poiketa MPK:n päätehtävästä ja siihen on voinut osallistua myös asepalvelusta suorittamattomat ja ikänsä puolesta reservistä poistuneet. Vaikka MPK:n päätehtävä on sääntelyn kannalta tärkeintä, niin tämä muu ampumatoiminta ja reserviin kuulumattomien osallistuminen mm. kouluttajina tulisi kuitenkin mahdollistaa eikä sen vaikutusta maanpuolustushengelle pidä unohtaa.

Marko Patrakka
Puheenjohtaja

Henry Siikander
Toiminnanjohtaja

MAANPUOLUSTUSKILTOJEN LIITTO RY
Döbelninkatu 2, 00260 HELSINKI
puh 040 554 8862
toiminnanjohtaja@mpkl.fi

28.11.2018

Sisällysluettelo

Ampuma-aseiden määritelmät 2
Lipaskysymykset 2
Olemassaolevat luvat ja nk Grandfathering 2
Reserviläispoikkeus ja MPK:n sotilaallisten valmiuksien koulutus 3
Harrastamisen jatkumisen osoittaminen 3
Lopuksi 3

Ampuma-aseiden määritelmät

Lipaskysymykset

Lakiehdotuksen mukaan tietyn kokoiset lippaat määritellään luvanvaraisiksi aseen osiksi, joita saisi käyttää vain kyseisen lippaan hallussapitoon oikeutettu henkilö siinä aseessa, johon niiden hallussapito perustuu.
MPKL:n näkemys on, ettei laki saisi synnyttää järjenvastaisia kieltoja täysin turvalliselle ampumaharrastukselle ja -toiminnalle:

1. Aseenomistajalla on oikeus käyttää 10+ -lipasta omistamassaan aseessa A ja sama lipas sopii aseeseen B, jota ei ole luvitettu erityisen vaaralliseksi aseeksi. Ehdotuksen mukaan lippaan käyttäminen aseessa B olisi luvanvaraista aseen muuntamista erityisen vaaralliseksi aseeksi. Yksityiskohtaisissa perusteluissa 12§ kohdalla tämä on määritelty sallituksi, mutta 12§ ei näyttäisi olevan perustelujen kanssa samansisältöinen.
2. Kaksi aseenomistajaa, A ja B ovat yhdessä ampumaradalla. A omistaa erityisen vaarallisen aseen ja B pitkän ampuma-aseen, johon sopivat samat lippaat. A:lla on oikeus antaa B:n kokeilla hänen erityisen vaarallista asettaan valvottuna käyttönä, mutta ehdotuksen mukaan A ei voi antaa B:n kokeilla A:n omistamaa 10+ -lipasta omassa aseessaan edes valvottuna käyttönä (luvanvaraista aseen muuntamista).
3. Ampumakoulutusta antava yhdistys omistaa A-luokan aseita. Koulutustilaisuudessa yhdistyksen omistamilla A-luokan aseilla voi valvottuna käyttönä ampua kaikki, mutta omalla B-luokan aseella koulutukseen osallistuva ei voi kiinnittää aseeseensa yhdistyksen omistamaa 10+ -kokoista lipasta (aseen luvanvaraista muuntamista).

Tällainen sääntely ei ole järkevää ampumaharrastajan, ampumayhdistyksen eikä valvovan viranomaisen näkökulmasta. Lain säätäminen näiden tilanteiden kannalta järkeväksi on kuitenkin erittäin monimutkaista niin kauan kuin pidetään kiinni lupaperiaatteesta, jossa 10+ / 20+ -kapasiteettinen lipas on yksittäisen erittäin vaarallisen aseen osa.
Paljon yksinkertaisempi ratkaisu olisi, ettei 10+ / 20+ -kapasiteettista lipasta käsiteltäisi tietyn aseen luvanvaraisena osana, vaan yleisesti luvanvaraisena tarvikkeena kuten esim. ampumatarvikkeet. Henkilöllä / yhdistyksellä voisi olla lupa 10+ (pitkät aseet) tai 20+ (lyhyet aseet) lippaisiin, ja kyseisen henkilön / yhdistyksen valvonnassa saisi käyttää kyseisiä lippaita kaikissa niissä aseissa mihin ne sopivat.

Olemassa olevat luvat ja nk. Grandfathering

Kansalaiset ja viranomaiset toimivat voimassaolevan lainsäädännön ohjauksessa, joten MPKL katsoo, että kaikki Suomen hyvin hoidetun ja asiallisen aselupaprosessin mukaan ennen uuden lain voimaantuloa myönnetyt luvat tulee ehdottomasti jäädä voimaan sellaisenaan. Kansalaisilta ei voi edellyttää useamman vuoden ajanjaksoa, jonka aikana tehdyt viranomaispäätökset mahdollisesti mitätöidään

myöhemmällä lainsäädännöllä, josta ei kuitenkaan keskeneräisyyden vuoksi anneta täsmällistä viranomaisohjeistusta etukäteen.

Reserviläispoikkeus ja MPK:n sotilaallisten valmiuksien koulutus

Lakiesityksen mukaan sekä reserviläispoikkeuksessa että MPK:n koulutuksessa ainoa sallittu erityisen vaarallinen asetyyppi on pitkä lippaallinen kertatuli ja 10+ -kapasiteettinen lipas. MPKL:n kanta on, ettei rajoitus ole kummassakaan perusteltu. Lain tulisi mahdollistaa kaikki puolustusvoimissa nyt ja ennustettavissa olevassa lähitulevaisuudessa käytettävät henkilökohtaiset aseet eikä missään tapauksessa sulkea pois sarjatuliaseista muunnettuja aseita. Sarjatuliaseista muunnetut aseet ovat tässä tarkoituksessa sopivia edullisuutensa vuoksi ja sisäradoilla taas on hyvä ja turvallista harjoitella pitkää asetta vastaavan aseen käyttöä lyhyellä aseella, johon on kiinnitetty olkatuki.

Harrastamisen jatkumisen osoittaminen

Lakiehdotus lisää erilaisten säännöllisesti toimitettavien todistusten määrää nykyisestä. Jää hieman tulkinnanvaraiseksi vaaditaanko todistelu jatkossa harrastaja-, harrastemuoto- vai asekohtaisesti. Todistuksen pyytäminen, todistusta varten vaadittavan tiedon kokoaminen, todistuksen kirjoittaminen, toimittaminen, vastaanotto ja arkistointi vaatii kokonaisuudessaan useita työtunteja. Tiukalla tulkinnalla saadaan määrättyä Suomeen täysin hyödytöntä työtä tuhansien työntekijöiden verran. Sekä ampumaharrastajalla että poliisilla on tärkeämpääkin tekemistä. Direktiivin edellyttämä säännöllinen tarkastelu on toteutettavissa kevyemmälläkin tavalla, esimerkiksi velvoittamalla harrastaja ilmoittamaan itse harrastuksensa jatkumisesta / päättymisestä ja pitämään harrastuspäiväkirjaa ja esittämään se vaadittaessa.

Lopuksi

Aselaki jättää vaikutuksiltaan hyvin merkittäviä asiakokonaisuuksia säädettäviksi asetuksin. MPKL:n näkemys on, että tarkoituksenmukaisten asetusten laatimisessakin on hyvä tehdä laajaa yhteistyötä asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.